

GEMEENTE 'S-HERTOGENBOSCH

T.a.v. dhr. J. Helming

Postbus 12345

5200 GZ 's-Hertogenbosch

Datum 21 oktober 2019
Kenmerk BE/2019/596/r
Uw kenmerk Email d.d. 1-10-2019
Auteur(s) ing. G. Fairhurst
Collegiale toets ir. T.W.D. Schrader

BLOM ECOLOGIE B.V.
ADVIES & ONDERZOEK

Zandweg 46

4181 PM Waardenburg

t 0418 820 288

e info@blomecologie.nl

i www.blomecologie.nl

KvK 67221904

BTW 856882999B01

IBAN NL21RABO0314240683

Oriënterend onderzoek naar beschermde flora en fauna aan de Vinkelse Slagen Fase 2

Aan de Weerscheut, Vinkelse slagen en Kraaienbos te Vinkel zijn meerdere agrarisch percelen en een woonwijk gesitueerd. Aan de Weerscheut 22 te Vinkel is een (agrarisch) perceel met een woonboerderij, loods en garage gesitueerd. De initiatiefnemer is voornemens de bestaande loods en garage aan de Weerscheut 22 te saneren. Mogelijk wordt de woonboerderij ook gesaneerd of inpandig gerenoveerd. De percelen langs de woonwijk worden opnieuw ingericht waarbij in het zuidelijke deel naast de bestaande woonwijk nieuwbouwwoningen worden gerealiseerd en het noordelijke deel agrarisch blijft en gedeeltelijk heringericht wordt voor natuur. Daarnaast wordt de speeltuin ten zuiden verder uitgebreid.

De beoogde ontwikkeling heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna (soortenbescherming), beschermde natuurgebieden (gebiedsbescherming) en/of beschermde houtopstanden. Ten behoeve van de beoogde ontwikkeling geldt de wettelijke verplichting onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijke effecten van de ruimtelijke ingreep daarop. In 2011 is een ecologisch onderzoek uitgevoerd naar natuurwaarden en de mogelijk negatieve effecten naar aanleiding van de beoogde ontwikkelingen. Sindsdien is er veel veranderd in het plangebied. Zo is de bouw van de woonwijk van start gegaan en zijn er renovatiewerkzaamheden uitgevoerd aan de Weerscheut 22. Naar aanleiding van de verdere ontwikkelingen en de veranderingen van de afgelopen acht jaar wordt een nieuw onderzoek uitgevoerd. Middels voorliggend ecologisch oriënterend onderzoek is de (potentiële) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van de planlocatie voor deze soorten in kaart gebracht.

Gemeente 's-Hertogenbosch begeleidt de ruimtelijke procedure en heeft Blom Ecologie B.V. verzocht de planlocatie te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde flora en fauna en deze vervolgens te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden.

Onderzoeksdoelen

Middels dit oriënterend onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Welke, krachtens de Wet natuurbescherming, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig op de planlocatie?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de beoogde ruimtelijke ingreep?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op het de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van Natuurnetwerk Brabant?

- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op houtopstanden die middels de Wet natuurbescherming zijn beschermd?
- Dienen er vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming te worden genomen, en zo ja, welke?

Planlocatie

De planlocatie is gelegen aan de Weerscheut, Vinkelse slagen en Kraaienbos te Vinkel (figuur 1). De planlocatie bestaat uit een aantal agrarische percelen, een strook 'natuur' een speeltuin en een woonwijk. In dit onderzoek wordt er gefocust op de bebouwingen aan de Weerscheut 22, de omliggende agrarische velden, de natuurstrook en de speeltuin. De woonwijk ten oosten wordt hier buiten beschouwing gelaten. De agrarische velden bestaan uit (momenteel) kale akkers met daaromheen enkel bomenlanen. De natuurstrook ten noordoosten bestaat uit een verwilderde ruigte met parallel lopende sloten met natuurlijke oevers. De speeltuin ligt ten zuiden van het plangebied en grenst aan een woonwijk. De speeltuin bestaat uit een klein voetbalveldje met speeltoestellen met daaromheen kaal wit zand en enkele bomen. De bebouwingen aan de Weerscheut 22 bestaan uit een woonboerderij, loods en garage, deze zien er als volgt uit:

- de woonboerderij (A) is opgetrokken uit gemetselde muren zonder spouw en heeft aan de oostzijde potdeksels. De woning heeft een schuin dakpannen zadeldak met strak aansluitende kantpannen en een gevel;
- de loods (B) is deels opgetrokken uit gemetselde muren en damwandplaten. De loods heeft een schuin golfplaten dak zonder dakgoot;
- de garage (C) is opgetrokken uit gemetselde muren met een spouw. Er zijn laag bij de grond enkele stootvoegen aanwezig. Het dak bestaat uit een schuin dakpannen dak met een goed aansluitende boeiboord.

Om de bebouwingen heeft zit een groene onderhouden tuin met tuinhuisje. Ten oosten van de bebouwingen ligt een stuk groen met daarop de oude restanten van een brug en verwilderde vegetatie. In figuur 2 en bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

De directe omgeving van de planlocatie wordt gekenmerkt door landelijk gebied. De planlocatie ligt ten noorden van Vinkel en is omringt door agrarische velden. Circa op 1,6 km ten noorden ligt de A59, op 300 m stroomt de Vinkelsche loop en op circa 900 m stroomt de Grote Wetering.

Figuur 1 De planlocatie (oranje omkaderd) is gelegen aan de weerscheut en betreft de Vinkelse slagen te Vinkel. In dit onderzoek is gefocust op Fase 2 (rood omkaderd) (bron kaartmateriaal: arcgis.com).

Figuur 2 De woonboerderij (A), loods (B) en garage (C) aan de Weerscheut 22 te Vinkel.

Figuur 3 Fotografische indruk van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

Functieverandering en effecten

De beoogde ingrepen zijn permanent van karakter. De beoogde ontwikkeling betreft het saneren van de loods en garage aan de Weerscheut 22 te Vinkel. Mogelijk wordt ook de woonboerderij gesaneerd thans inpandig gerenoveerd. Het agrarische veld ten zuiden van Weerscheut 22 te Vinkel wordt opnieuw ingericht voor nieuwbouw woningen. Het perceel ten noorden van de Weerscheut 22 blijft agrarisch en wordt gedeeltelijk heringericht voor natuur, dit betreft de bestaande groenstrook (figuur 1). Daarnaast blijven de sloten intact om zo de waterbergende functie te behouden. De speeltuin ten noorden van het plangebied wordt verder uitgebreid. Waarschijnlijk zal hierbij enkele bomen en struiken gekapt worden. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- saneren van de loods en garage: algemene sloopwerkzaamheden en afvoer sloopmateriaal;
- inpandig renoveren van de woonboerderij;
- kappen en rooien van bomen en struiken: kap- en rooiwerkzaamheden;
- verwijderen terreininrichting, waaronder gedeelte van het groen: graafwerkzaamheden, transport (afvoer) van materiaal en groen;
- egaliseren terrein: graafwerkzaamheden en grondtransport;
- realisatie nieuwbouw: algemene bouwwerkzaamheden;
- uitbereiding van de speeltuin;
- revitalisatie terrein en aanleg verharding: allerhande (straat- en hoveniers) werkzaamheden.

Methode

Dit oriënterend onderzoek verkent alle relevante vakgebieden met betrekking tot de Wet natuurbescherming. Hierbij wordt een beoordeling gegeven van de aanwezigheid van specifieke potentie voor beschermde flora en fauna op de planlocatie, de betekenis van de planlocatie voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. Dit onderzoek bestaat uit een veldbezoek en raadpleging van externe bronnen.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige flora en fauna. Tijdens het veldbezoek is de planlocatie nauwkeurig onderzocht, waarbij ook gelet werd op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 7 oktober 2019 en is uitgevoerd door ing. G. Fairhurst. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; droog, 7/8 bewolkt, 11° Celsius en windkracht 0-1 (Bft).

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een planlocatie en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en biedt daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 zijn drie voormalige wetten; de Flora- en faunawet samen met de Boswet en de Natuurbeschermingswet 1998, vervangen door de Wet natuurbescherming (Wnb). Bevoegdheden zijn met het ingaan van deze wet overgedragen van het rijk naar de provincie.

Algemene zorgplicht

In de Algemene zorgplicht (art. 1.11) wordt voorgeschreven dat nadelige gevolgen voor flora en fauna voorkomen moet worden. Het uitgangspunt van de Algemene zorgplicht is dat het doden, verwonden, verontrusten of beschadigen van flora en fauna wordt vermeden. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

(a) Soortenbescherming

De soortenbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: *Vogelrichtlijnsoorten* (art. 3.1), *Habitatrichtlijnsoorten* (art. 3.5) en *Andere soorten* (art. 3.10). Hierin worden ook rust- en voortplantingsverblijfplaatsen en het functioneel leefgebied beschermd. Bij negatieve effecten op soorten in de specifieke soortenbescherming geldt een ontheffingsplicht.

Van de verboden als bedoeld in *Andere soorten* art. 3.10 eerste lid kan door bevoegd gezag vrijstelling verleend worden voor het opzettelijk doden of vangen van individuen en voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen voor bepaalde soorten.

In de verordening Ruimte van de provincie Noord-Brabant is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

Tabel 1 Vrijgestelde soorten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Noord-Brabant.

<i>Aardmuis</i>	<i>Gewone bosspitsmuis</i>	<i>Ondergrondse woelmuis</i>
<i>Bastaardkikker</i>	<i>Gewone pad</i>	<i>Ree</i>
<i>Bosmuis</i>	<i>Haas</i>	<i>Rosse woelmuis</i>
<i>Bruine kikker</i>	<i>Huisspitsmuis</i>	<i>Tweekleurige bosspitsmuis</i>
<i>Dwergmuis</i>	<i>Kleine watersalamander</i>	<i>Veldmuis</i>
<i>Dwergspitsmuis</i>	<i>Konijn</i>	<i>Vos</i>
<i>Egel</i>	<i>Meerkikker</i>	<i>Wild zwijn</i>
		<i>Woelrat</i>

(b) Gebiedsbescherming

Naast de specifieke soortenbescherming kent Nederland ook gebiedsbescherming, waarbij bepaalde gebieden extra bescherming genieten. Het gaat hier hoofdzakelijk om Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Brabant. In deze gebieden mogen in principe geen werkzaamheden binnen de grenzen uitgevoerd worden. Voor werkzaamheden in Natura 2000-gebieden is bij mogelijke effecten een Voortoets vereist en binnen het Natuurnetwerk Brabant geldt het 'nee, tenzij'-principe. In bepaalde gevallen dient er natuurcompensatie uitgevoerd te worden. Ten aanzien van Natura 2000-gebieden kunnen ook externe effecten als stikstofdepositie en licht- of geluidsuitstraling van invloed zijn. Ten aanzien van het Natuurnetwerk Brabant geldt dat externe werking geen toetsingskader is. Bij negatieve effecten op beschermde natuurgebieden geldt een ontheffingsplicht.

(c) Houtopstanden

Houtopstanden onder de Wnb betreffen zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, met een oppervlakte van 1000 m² of meer, of een rijbeplanting met meer dan 20 bomen. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande

melding daarvan bij gedeputeerde staten. Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, dient deze binnen drie jaar herplant te worden.

Beoordeling (a) soortenbescherming

Op basis van het veldbezoek en de bureaustudie wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de directe omgeving daarvan is en welke effecten daarop te verwachten zijn ten gevolge van de beoogde ontwikkeling. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten (beschermingsregime 'Andere soorten') geldt vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen (zie *soortenbescherming*). In de voorliggende beoordeling is specifiek gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt c.q. soorten waarvoor een ontheffingsplicht noodzakelijk is.

Vaatplanten

In de directe omgeving van de planlocatie is het voorkomen van beschermde vaatplanten niet bekend (NDFP 2009-2019). Gedurende het veldbezoek zijn geen beschermde planten en/of sporen hiervan aangetroffen. Ter plaatse van de planlocatie is slechts sprake van inheemse of aangeplante kruiden zonder beschermde status. Enkele waargenomen soorten betreffen: akkerdistel, akkerdistel, eendenkroos, gele lis, gewone braam, grote klit, hulst, Jacobskruiskruid, kleine brandnetel, klimop, kruipertje, laurier, lisdodde, melganzevoet, pitrus, vlasbekje, en wolfspoot. Op de muren van de bebouwing is geen (beschermde) muurvegetatie aangetroffen. In en om het plangebied zijn verschillende soorten (solitaire) bomen waargenomen, waaronder: beuk, gewone esdoorn, schietwilg, treurwilg, witte els, zachte berk, zomereik en zomerlinde.

De beoogde ontwikkeling leidt niet tot aantasting van beschermde en/of kwetsbare vegetatie. Beschermde planten stellen over het algemeen specifieke eisen aan hun milieu, zoals kalkhoudende schrale grond of stikstofarme blauwe graslanden. De planlocatie is een voor een groot deel akkerland en/of wordt intensief gebruikt. Hierdoor heeft het plangebied een verstoorde voedselrijke bodem. Gelet op de functie, ligging en het gebruik van het perceel in relatie tot de habitatpreferentie van kwetsbare en zeldzame soorten wordt de aanwezigheid hiervan niet verwacht. Daarnaast zijn beschermde planten niet aangetroffen gedurende het veldbezoek, waarmee negatieve effecten ten aanzien van beschermde vaatplanten derhalve kunnen worden uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen van (beschermde) zoogdieren. In de omgeving is onder andere de aanwezigheid van de volgende soorten vastgesteld: bosmuis, bruine rat, bunzing, das, egel, haas, hermelijn, huismuis, huisspitsmuis, konijn, mol, ree, rode eekhoorn, rosse woelmuis, steenmarter, veldmuis, vos, wezel en wild zwijn (Broekhuizen et al., 2016; NDFP 2009-2019). Voor de volgende soorten geldt dat deze beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen: bunzing, das, hermelijn, rode eekhoorn, steenmarter en wezel.

De bunzing, hermelijn en wezel zijn kleine marterachtigen die in allerlei type habitat kunnen voorkomen. Veelal worden oude holen van konijnen, muizen, ratten en mollen gebruikt als verblijfplaats (Zoogdierverseniging Bunzing, 2019; Zoogdierverseniging Hermelijn, 2019; Zoogdierverseniging Wezel, 2019). Zowel de bunzing, hermelijn als de wezel maken gebruik van structuurrijke elementen als houtwallen, struwelen, hagen en bosschages om dekking in te vinden. De directe omgeving van het plangebied heeft enkele hagen en bomenrijen die als migratieroute kunnen functioneren waardoor de sporadisch aanwezigheid van de bunzingen, hermelijn en wezels niet uitgesloten kunnen worden. De natuurstrook bestaat uit een rijke (hoge) vegetatie waarin voldoende voedsel als insecten en kleine ongewervelde te vinden is. Hierdoor maakt dit deel van het plangebied mogelijk deel uit van het functioneel leefgebied. Het andere gedeelte van het plangebied (boerenerf) is voornamelijk verhard of agrarisch terrein en wordt het intensief gebruikt. Hierdoor wordt in dit deel de aanwezigheid van kleine marterachtigen uitgesloten. Doordat er (voorlopig) geen ontwikkeling zijn beoogd in de natuurstrook zullen de beoogde werkzaamheden geen negatief effect hebben op deze soorten omdat er voldoende andere migratie routes en schuilmogelijkheden aanwezig zijn en doordat aanwezigheid op de agrarische delen niet verwacht wordt. Er is dan ook geen sprake van afname van functioneel

leefgebied. Tijdens de werkzaamheden dient er rekening gehouden worden met de Algemene zorgplicht.

Geschikte leefgebieden van de steenmarter bestaan voornamelijk uit kleinschalige landbouw met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes (Zoogdiervereniging steenmarter, 2019). Steenmarters kunnen verblijven in boomholten, dichte struwelen, zolders of kruipruimtes. Door de hoge mate van menselijke verstoring, beperkte aanwezigheid van dichte struwelen en bosschages wordt aanwezigheid niet verwacht. Daarnaast zijn er geen meldingen bekend van overlast van steenmarters op het erf en/of tijdens het veldbezoek sporen waargenomen als uitwerpselen en oude prooiresten. Negatieve effecten op kleine marterachtigen en de steenmarter zijn uitgesloten. De das leeft in gebieden die zowel hooggelegen als laaggelegen zijn en op korte afstand van elkaar liggen zoals kleinschalige akker- en weidelandschappen met voldoende bosjes, houtwallen, singels en heggen voor dekking. Belangrijk voor het habitat van de das is dat er voldoende voedselaanbod is, een goed vergraafbare grond en dat er in het gebied weinig verstoring is (BIJ12 kennisdocument Das, 2017). In de directe nabijheid van de planlocatie zijn wel kleine heggen en bomenrijen maar geen houtwallen of bosschages aanwezig, waardoor beschutting voor dassen beperkt is. De agrarische velden bestaan niet uit maisvelden, maar uit suikerbieten, waardoor het voor dassen beperkt voorziet in voedsel en dus niet tot het essentieel foerageergebied behoort. Daarnaast is de planlocatie voor een deel verhard en is er veel menselijke activiteit wat verstoring veroorzaakt. Het voorkomen van burchten, essentiële foerageergebieden en/of migratieroutes van dassen op de planlocatie kan worden uitgesloten.

De rode eekhoorn leeft in loofbos, naaldbos, gemengd bos, parken, houtwallen en ook in tuinen. Op minsten 5 meter hoogte worden slaapnesten gebouwd in bomen. Op de planlocatie zijn wel bomen aanwezig echter zijn deze niet verbonden met een bos/bosschages. Daarnaast zijn er geen grote bomenrijen aanwezig die kunnen functioneren als migratie- en foerageergebied. Er is geen sprake van een functioneel leefgebied van de rode eekhoorn dus een negatief effect van de beoogde ontwikkelingen op de eekhoorn kan worden uitgesloten.

Gelet op het gebruik van de locatie en de afwezigheid van gunstige migratieroutes in de directe omgeving van de locatie is het aannemelijk dat soorten van de *Habitatrichtlijn* en niet vrijgestelde *Andere soorten* niet op de locatie voorkomen. De planlocatie heeft enkel mogelijk een functie voor algemene soorten. Dit betreft met name egel, huismuis, konijn, mol en veldmuis. Dergelijke soorten zijn dermate opportunistisch dat in de directe omgeving voldoende vergelijkbaar habitat aanwezig is waar ze zich al dan niet tijdelijk kunnen ophouden. Bovendien geldt voor dergelijke algemene soorten vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Op en rondom de planlocatie zijn geen holen, nesten of sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van beschermde zoogdiersoorten die buiten de Verordening uitvoering Wet natuurbescherming van de provincie vallen (zie Wnb art 3.10). Effecten op beschermde zoogdieren zijn uitgesloten.

Vleermuizen

Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren en spleten en/of structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat (BIJ12 kennisdocument Gewone dwergvleermuis, 2017; Limpens et al., 1997; Dietz et al., 2011). In de omgeving is het voorkomen bekend van onder andere: gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis (Broekhuizen et al., 2016; Limpens et al., 1997; NDFF 2009-2019). Onder de Wet natuurbescherming zijn alle in Nederland voorkomende vleermuizen als *Habitatrichtlijnsoorten* beschermd.

In de speeltuin zijn enkele bomen met holen waargenomen, echter waren deze niet diep genoeg ingerot om geschikt te zijn als rust- en/of verblijfplaats voor vleermuizen. De bebouwingen aan de Weerscheut 22 zijn sinds 2011 veranderd daarom is nogmaals de potentie voor vleermuizen vastgesteld. De te slopen en renoveren bebouwingen is nauwkeurig geïnspecteerd op de aan- dan wel afwezigheid van geschikte invliegopeningen. Alle gevels en daken van de betreffende bebouwing zijn gecontroleerd op eventuele openingen als open stootvoegen, kierende daklijsten, ontbrekende/scheefliggende pannen, ontbrekende specie en overige gevelafwerkingen die vleermuizen toegang kunnen verlenen tot een open dakruimte en/of spouwmuur.

De woonboerderij (A) is opgetrokken uit gemetselde muren zonder spouw, hierdoor is er geen geschikte (kruipruimte) in de bebouwing aanwezig. Aan de oostzijde heeft de boerderij potdeksels welke strak op elkaar aansluiten. Tevens sluit het dakpannen dak strak aan op de

gevel waardoor er geen geschikte in- en uitvlieg openingen aanwezig zijn. Aan de oostzijde lijkt het dak enigszins toegankelijk te zijn door tocht gaten. Echter is er hier door geen stabiel microklimaat waardoor het ook voor vleermuizen als de gewone grootvleermuis ongeschikt is als rust- en verblijfplaats. De loods (B) bestaat voor een deel uit gemetselde muren en voor een deel uit damwandplaten. Er is geen spouw aanwezig en het dak bestaat uit golfplaten. In de loods zijn geen geschikte in- en uitvliegopeningen waargenomen waardoor het voor vleermuizen ontoegankelijk is. De garage (C) is opgetrokken uit gemetselde muren met een spouwmuur. In de muren zijn open stootvoegen aanwezig, echter zitten deze laag bij de grond waardoor het geen geschikte in- en uitvliegopening is voor vleermuizen (figuur 4). Het dak sluit direct aan op het boeiboord welke direct op de muren aansluit, hierdoor is ook het dak ontoegankelijk voor vleermuizen. Tevens zijn er geen sporen als uitwerpselen om de bebouwingen waargenomen. Het is voor vleermuizen onmogelijk om in de bebouwing een geschikte rust- of verblijfplaats te vinden. Zo'n verblijfplaats moet voldoen aan een geschikt microklimaat, met een constante (lage) temperatuur, een hoge luchtvochtigheid en weinig invloed van weersomstandigheden. Het is uit te sluiten dat de bebouwing op de planlocatie gebruikt wordt door vleermuizen die in bebouwing leven, zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis.

Figuur 4 Open stootvoegen in de garage staan te dicht bij de grond en is hierdoor ongeschikt voor vleermuizen.

Hoewel het niet aannemelijk is dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als vaste rust- en/of verblijfplaats, bestaat de mogelijkheid dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als foerageergebied en/of vliegroute. Doordat in de directe omgeving voldoende afwisseling is van bomenrijen, rechte lijnen, akkerlanden en bebouwing behoort het niet tot het essentieel leefgebied van vleermuizen. Ten gevolge van de beoogde ontwikkeling worden deze dan ook niet aangetast. In de luwte van opgaande vegetatie of bebouwing kunnen vliegbewegingen en foerageeractiviteiten van vleermuizen plaatsvinden. Vleermuizen jagen op insecten waarbij ze opportunistisch gebruik maken van een groot netwerk aan jachtgebieden. De omvang en het gebruik van een gebied alsmede de jachttechniek en prooien verschillen per soort. Gedurende het foerageren verspreiden vleermuizen zich diffuus over het landschap waarbij veelal gebruik wordt gemaakt van bosranden, bomenlanen, oeverzones of andere structuurrijke zones. Tijdens de werkzaamheden kunnen negatieve effecten optreden voor passerende en jagende vleermuizen in de directe omgeving als gevolg van lichtgebruik. Vleermuizen kunnen verblind en daardoor gedesoriënteerd raken als gevolg van felle verlichting. Sterk verlichte locaties worden gemeden door vleermuizen. Bij voorkeur de werkzaamheden uitvoeren tussen zonsopkomst en zonsondergang. Daarnaast wordt geadviseerd tijdens en na de beoogde ontwikkeling bij voorkeur vleermuisvriendelijke verlichting te gebruiken.

Amfibieën

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën aangetroffen op de planlocatie. De planlocatie voor een deel verhard, voor een deel agrarisch en wordt intensief gebruikt, waardoor veel verstoringen optreden. Amfibieën leven in zowel een aquatisch (m.n. lente/zomer) als een terrestrisch (m.n. herfst/winter) habitat. Beide habitatonderdelen dienen op korte afstand van elkaar te liggen. Tussen het agrarisch perceel en de woonwijk ligt een sloot. Daarnaast liggen er meerdere sloten parallel aan elkaar in de natuurstrook. In de omgeving, binnen een straal van 2 km, is de aanwezigheid bekend van Alpenwatersalamander, bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kamsalamander en kleine watersalamander (Creemers & Van Delft, 2009; NDFF 2009-2019). Voor de Alpenwatersalamander en kamsalamander geldt dat deze beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Zowel de waarnemingen van de Alpenwatersalamander als die van de kamsalamander zijn geclusterd in relatief afgezonderd poelen ten westen en noordwesten van het plangebied. Doordat er veel barrières zoals akkerlanden, wegen en grote delen zonder water op een kleine afstand, worden beide soorten in het plangebied niet verwacht. Tevens zijn er geen werkzaamheden beoogd aan de sloten waardoor negatieve effecten op de soort kan worden uitgesloten.

Het is niet uit te sluiten dat algemene soorten, zoals de bastaardkikker, bruine kikker en gewone pad, gedurende de terrestrische (herfst/winter) en aquatische (lente/zomer) periode voorkomen binnen de planlocatie. Deze dieren vallen echter onder de vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen (zie *Wet natuurbescherming*). Negatieve effecten op beschermde amfibieën zijn derhalve uitgesloten.

Reptielen

Reptielen worden niet verwacht op de planlocatie aangezien deze over het algemeen verbonden zijn aan structuurrijke en weinig verstoorde biotopen. In de omgeving, binnen een straal van 2 km, is geen aanwezigheid bekend van reptielen (Creemers & Van Delft, 2009; NDFF 2009-2019). Negatieve effecten op beschermde reptielen zijn derhalve uitgesloten.

Vissen

In de omgeving, binnen een straal van 2 km, zijn enkel waarnemingen van de grote modderkruiper bekend (NDFF, 2009-2019). Op de planlocatie bevinden zich meerdere sloten. Door de beperkte verbindingen met andere wateren wordt de grote modderkruiper niet verwacht in het plangebied. Er zijn geen werkzaamheden beoogd en daarnaast zijn er uitwijkmogelijkheden waardoor negatieve effecten op (beschermde) vissen zijn derhalve uitgesloten.

Insecten, libellen en andere ongewervelden

Op de planlocatie zijn gedurende het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde vlinders, libellen of andere ongewervelden aangetroffen. Op de planlocatie zijn geen plantensoorten aangetroffen die specifiek voor een beschermde ongewervelde een waardplant vormen. Ook is er geen sprake van oud hout, zure vennetjes of andere specifieke omstandigheden die duiden op de mogelijke aanwezigheid van beschermde insecten of andere ongewervelden. Negatieve effecten op de soortgroep zijn uitgesloten.

Vogels

Op de planlocatie en de directe omgeving hiervan zijn tijdens het veldbezoek de volgende soorten waargenomen: buizerd, ekster, gaai, grauwe gans, houtduif, kauw, koolmees, merel, pimpelmees, putter, roodborst en vink.

Vogels - Jaarrond beschermde nestlocaties (cat. 1 t/m 4)

Gedurende het veldbezoek zijn geen nesten en/of sporen als braakballen, plukplaatsen, horsten, holen of uitwerpselen aangetroffen van soorten met een jaarrond beschermd leefgebied en/of nestlocatie. Er zijn geen nesten aangetroffen in de bomen op en rondom de planlocatie, tevens zijn er geen sporen als uitwerpselen en braakballen waargenomen. De aanwezigheid van in bomen broedende soorten als buizerd, sperwer en ransuil kan uitgesloten worden. Om de bebouwing zijn geen sporen van uilen met jaarrond beschermde nesten (kerkuil en steenuil) aangetroffen. Tevens zijn de loods en garage ontoegankelijk voor deze soorten om in te vliegen en te nestelen.

De woonboerderij heeft aan de oostzijde aan het dak een opening die mogelijk naar de vliering leidt. Echter heeft dit geen goede invliegroute, uilen als de steenuil of kerkuil zouden dan vanuit onder in moeten vliegen waarbij geen 'kruip' mogelijkheden zijn, tevens zorgt de uitstekende gevel voor een blokkade. Hierdoor kan aanwezigheid van nestlocaties voor deze soorten worden uitgesloten. Op de planlocatie kunnen mogelijk uilen en roofvogelsoorten sporadisch aanwezig zijn. Gezien het gebruik van het plangebied met een relatief hoge mate van menselijke verstoring is er geen sprake van veelgebruikte foerageergebieden. Doordat in de omgeving voldoende soortgelijke structuren als bomenrijen, hagen en akkervelden aanwezig zijn en de 'natuurstrook' behouden blijft, zijn er meer dan voldoende uitwijkmogelijkheden om te foerageren. Er is geen sprake van vaste rust- of nestlocaties en/of essentieel functioneel leefgebied voor roofvogels of uilen. Derhalve is er ook geen sprake van negatieve effecten op deze soorten ten gevolge van de beoogde ingreep.

Van alle bebouwingen sluiten de daken direct aan op de muur en/of gevel waardoor er geen ruimtes onder toegankelijk zijn. Door de afwezigheid van ruimtes onder het dak kan het voorkomen van nestlocaties van huismus op de planlocatie kan derhalve uitgesloten worden. Mogelijk behoort de tuin met groenblijvende hagen en struiken tot foerageergebied van de huismus. Echter doordat er geen nestlocaties aanwezig zijn in het plangebied en de dichtstbijzijnde volgende woning op meer dan 100 m ligt, behoort dit niet tot het essentieel foerageergebied. Van aantasting van functioneel leefgebied en nestlocaties van de huismus is derhalve geen sprake.

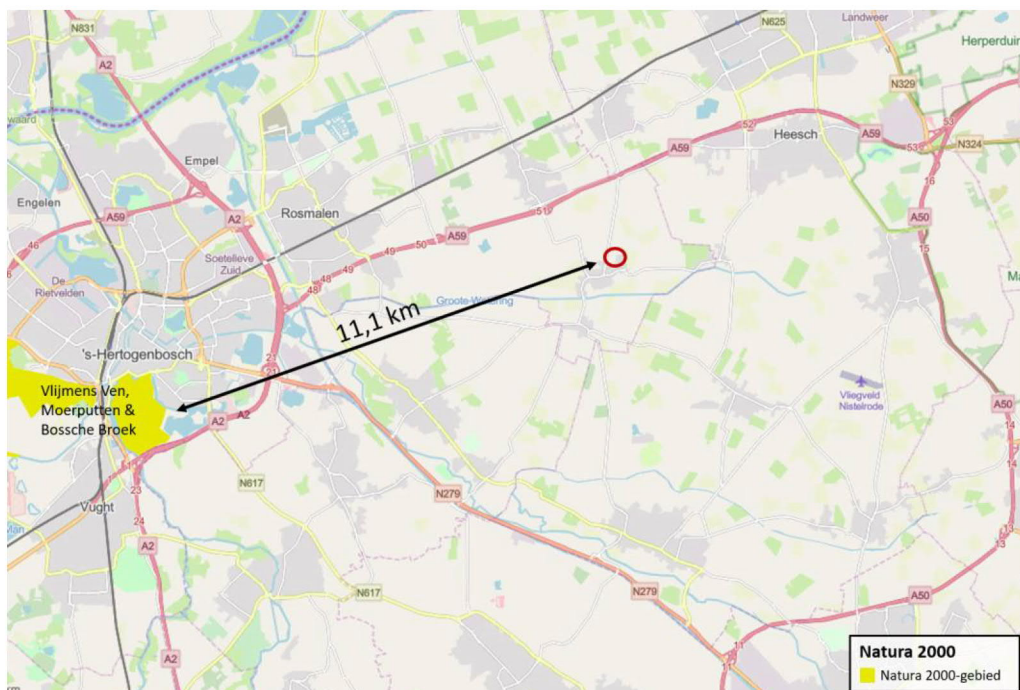
De gierzwaluw leeft evenals de huismus in de directe omgeving van mensen en broedt tevens als koloniebroeder in gevels en onder (pannen)daken (BIJ12 kennisdocument Gierzwaluw, 2017). De soort is vaak te vinden in woonwijken en is vrij zeldzaam in landelijk gebied. Daarnaast zijn er in de bebouwingen geen geschikte in- en uitvliegopeningen aanwezig. Hierdoor kan de aanwezigheid van gierzwaluw op de planlocatie uitgesloten worden. Van overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van jaarrond beschermde nestlocaties en essentiële habitatonderdelen is geen sprake.

Vogels - Algemene broedvogels en categorie 5 (beschermde nestlocatie gedurende broedperiode en bij ecologisch zwaarwegende redenen)

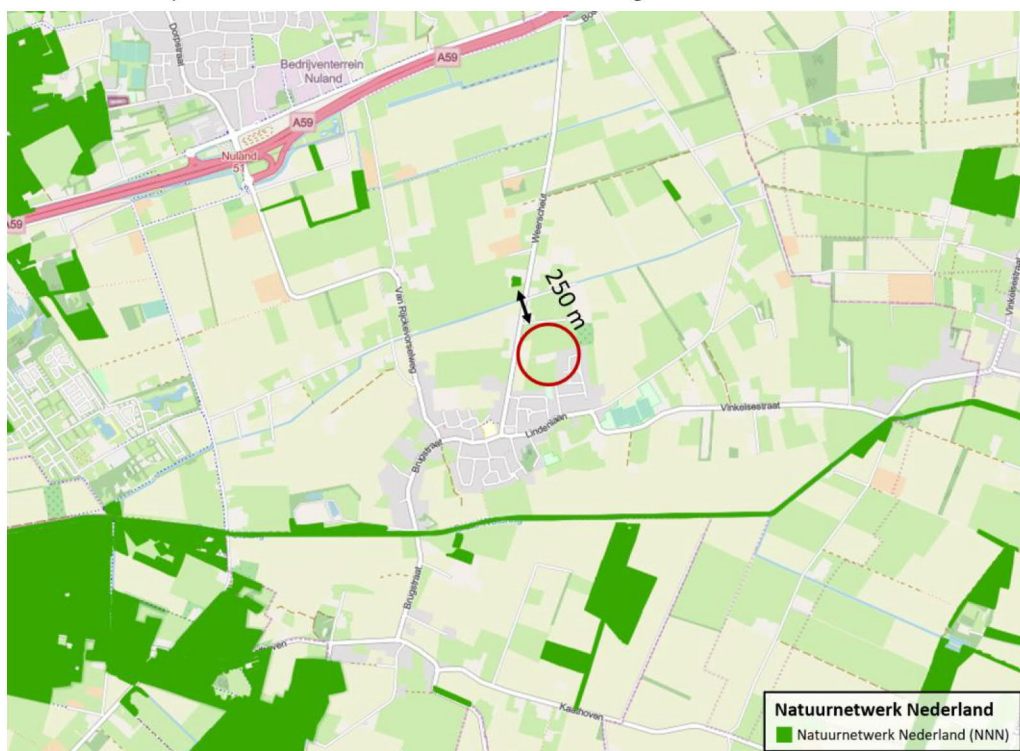
De planlocatie voorziet in voedselaanbod en structuurrijke schuilgelegenheden voor algemene soorten. De struiken, bomen, bebouwingen en natuurstrook vormen voor algemene broedvogels zoals merel, duiven en kleine zangvogels geschikte nestlocaties en foerageergebied. Gedurende het broedseizoen zijn de nesten en de functionele leefomgeving van voornoemde soorten beschermd. Het broedseizoen vangt aan onder bepaalde klimatologische omstandigheden en betreft indicatief de periode 15 maart t/m 15 juli. Ten aanzien van algemene broedvogels en categorie 5 soorten kunnen de werkzaamheden worden opgestart buiten het broedseizoen en/of na het ongeschikt maken van de planlocatie. Indien de beoogde werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart dient de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een ter zake deskundige.

Beoordeling (b) gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende: Natura 2000 en het Natuurnetwerk Brabant. Op een afstand van circa 11,1 km ligt het Natura 2000-gebied 'Vlijmse Ven, Moerputten & Bossche Broek' (figuur 4). Op een afstand van circa 250 m ligt het Natuurnetwerk Brabant (figuur 5).

Figuur 4 De planlocatie ligt op een afstand van 11,1 km tot het Natura 2000-gebied 'Vlijmsen Ven, Moerputten & Bossche Broek' (bron: nationaal Georegister PDOK).

Figuur 5 De planlocatie ligt op een afstand van circa 250 m tot het Natuurnetwerk Brabant (bron: nationaal Georegister PDOK).

Ondanks dat de beoogde ontwikkeling buiten een beschermd gebied uitgevoerd wordt, kunnen er nog steeds effecten optreden. Voor een aantal effecten (trillingen, geluid, optische verstoring etc.) geldt dat de afstand tot de omliggende Natura 2000-gebieden per definitie te groot is. Ten aanzien van het Natuurnetwerk Brabant geldt dat externe werking geen toetsingskader is. Een toename in stikstofdepositie kan een negatief effect sorteren op kwetsbare en gevoelige habitattypen.

Blom Ecologie B.V. adviseert om projecten die kunnen leiden tot een toename van de uitstoot van stikstofoxiden of ammoniak te beoordelen met de nieuwe versie van de AERIUS Calculator (2019). Doel daarvan is vast te stellen of significante effecten kunnen worden uitgesloten.

Beoordeling (c) houtopstanden

Houtopstanden onder de Wnb betreffen zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, met een oppervlakte van 1000 m² of meer, of een rijbeplanting met meer dan 20 bomen. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaand melding te doen bij gedeputeerde staten. Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, dient deze binnen drie jaar herplant te worden. Het vellen van houtopstanden is niet meldingsplichtig in het kader van de Wnb als het één van de volgende typen houtopstanden betreft:

- a) houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- b) houtopstanden op erven of in tuinen;
- c) fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d) naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- e) kweekgoed;
- f) uit populieren of wilgen bestaande: (1) wegbeplantingen, (2) beplantingen langs waterwegen en/of (3) eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- g) het dunnen van een houtopstand;
- h) uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: (1) ten minste eens per tien jaar worden geoogst, (2) bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en (3) zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Er zijn kapwerkzaamheden van enkele struiken en bomen beoogd, voor een groot deel vallen deze onder type b en f. De bomen op de natuurstrook vallen niet onder de definitie 'zelfstandige eenheid van bomen' en hier is derhalve dan ook geen sprake van een houtopstand als bedoeld onder Wnb art. 1.1. Vooralsnog zijn hier ook geen kap- en rooiwerkzaamheden beoogd. Voor kap- en rooiwerkzaamheden van struiken of bomen op de planlocatie geldt dat deze niet meldingsplichtig zijn in het kader van de Wet natuurbescherming.

Naast het landelijk en provinciaal beleid waar deze beoordeling op wordt getoetst hebben gemeenten hebben vaak een eigen beleid omtrent het kappen dan wel vellen van bomen en struiken. Dit is vaak opgenomen in een Algemene Plaatselijke Verordening (APV). De beoogde ontwikkeling leidt tot de kap van een aantal bomen en struiken. Gemeentelijke Verordeningen mogen niet strijdig zijn met landelijk/provinciaal beleid. Het is derhalve aanbevelingswaardig om in de voorbereidende fase de bepalingen in de APV af te stemmen met de gemeente om conflicterende situaties in een later stadium te voorkomen.

Conclusies

Samenvatting

(a) Soortenbescherming

De planlocatie heeft geen essentiële betekenis voor beschermde soorten. De planlocatie is mogelijk geschikt leefgebied voor algemene zoogdieren, foeragerende vleermuizen, amfibieën, insecten en broedvogels welke niet beschermd zijn (behoudens de Algemene zorgplicht) onder de Wet natuurbescherming.

(b) Gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied of het Natuurnetwerk Brabant. Vooralsnog wordt het uitvoeren van een Aeries-berekening geadviseerd bij projecten welke mogelijk kunnen leiden tot een toename van de uitstoot van stikstofoxiden of ammoniak. Gelet op de aard van de werkzaamheden, de afstand tot de gebieden en de beoogde situatie is van externe werking op omliggende Natura 2000-gebieden geen sprake. Een Voortoets en/of 'nee, tenzij'-toets is niet noodzakelijk.

(c) Houtopstanden

Voor kapwerkzaamheden aan de bomen en struiken op de planlocatie geldt geen meldingsplicht.

Tabel 2 Overzicht van de functie van het plangebied voor beschermde flora en fauna en ook de verwachte effecten naar aanleiding van de beoogde ingrepen en de eventueel daarop te nemen vervolgstap.

Legenda								
Soortenbescherming - = ongeschikt + = geschikt n (nee)/ j (ja) / m (maatregelen)	vaatplanten	grondgebonden zoogdieren	vleermuizen	amfibieën	reptielen	vissen	broedvogels (a)	broedvogels (i)
Geschikt habitat <i>Vogelrichtlijnsoort</i>							+	+/-
Geschikt habitat <i>Habitatrichtlijnsoort</i>	-	-	+/-	-	-	-		
Geschikt habitat <i>Andere soort</i>	-	+/-		+/-	-	-		
Soortspecifiek onderzoek noodzakelijk	n	n	n	n	n	n	n	n
Gebiedsbescherming	afstand		effecten		nader onderzoek			
Natura 2000	11,1 km		geen		Aerius-berekening			
Natuurnetwerk Brabant	250 m		geen		n.v.t.			
Houtopstanden	aanwezig		kap		melding			
Struiken	ja		ja		n.v.t.			
Bomen	ja		ja		n.v.t.			

Uitvoerbaarheid

De beoogde ontwikkeling leidt niet tot aantasting van beschermde natuurwaarden en/of beschermde gebieden. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de (mogelijke) aanwezigheid van foeragerende vleermuizen en algemene broedvogels. Voor deze soorten dienen eventueel maatregelen conform de Algemene zorgplicht te worden getroffen om effecten te voorkomen.

Conclusie

De beoogde ontwikkeling leidt, mits enkele algemene maatregelen worden getroffen ten aanzien van de Algemene zorgplicht en algemene broedvogels, niet tot overtreding van de Wet natuurbescherming. De conclusie is dan ook dat de ontwikkeling aan de Weerscheut, Vinkelse Slagen en Kraaienbos te Vinkel uitvoerbaar is.

Vervolgstappen

Gezien het ontbreken van beschermde soorten dient er geen aanvullend onderzoek te worden uitgevoerd.

- Voor de beoogde ontwikkeling dient rekenkundig inzichtelijk te worden gemaakt of er sprake is van een verhoging van stikstofdepositie binnen kwetsbare habitats van Natura 2000-gebieden. Dit kan middels de AERIUS calculator.

Bij het uitvoeren van de beoogde ontwikkeling vinden er geen overtredingen plaats in het kader Wet natuurbescherming, indien onderstaande maatregelen in acht genomen worden.

Te treffen maatregelen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (Algemene zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Alle aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) gefaseerd verwijderen. Dit om bodembewonende dieren de kans te bieden in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie bij voorkeur verlichten met vleermuisvriendelijke verlichting (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel). In de periode april-oktober de werkzaamheden tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes).
- Mogelijke overwinteringslocaties (algemene) amfibieën (vorstvrije structuren als stenenstapels, houtwallen, dichte struwelen etc.) dienen verwijderd of ongeschikt gemaakt te worden buiten de overwinteringsperiode oktober – april.
- De werkzaamheden opstarten/uitvoeren buiten het broedseizoen van vogels (medio maart t/m medio juli). Als de werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd dient voor de aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn. E.e.a. op aanwijzing van deskundige. Als dit niet mogelijk is dienen de potentiële nestlocaties buiten het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden.

Literatuur

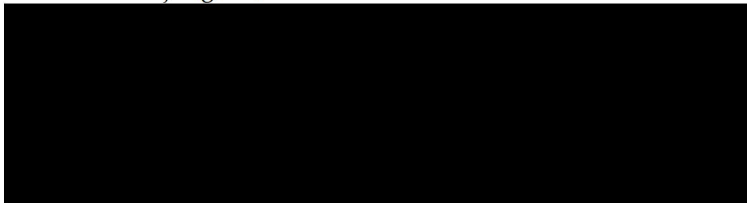
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gierzwaluw *Apus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie) 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Diepenbeek, A., 1999. Veldgids Diersporen. KNNV Uitgeverij 5e druk 2015, Zeist.
- Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Geraadpleegde websites

www.arccgis.com
www.bij12.nl
www.nationaalgeoregister.nl
www.natura2000.eea.europa.eu
www.ndff.nl
www.ravon.nl
www.ruimtelijkeplannen.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vleermuisprotocol.nl
www.floravannederland.nl
www.zoogdiervereniging.nl

We hopen u met deze rapportage voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks vragen zijn kunt u vrijblijvend contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

Blom Ecologie B.V.,
ing. G. Fairhurst
Auteur

Blom Ecologie B.V.,
ir. T.W.D. Schrader
Collegiale toets

Bijlage 1 Fotografische impressie

© BLOM ECOLOGIE B.V.
ZANDWEG 46A - 4181 PM WAARDENBURG

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 De planlocatie is gelegen aan de Weerscheut, Vinkelse Slagen en Kraaienbos te Vinkel en bestaat uit een woonboerderij, loods, garage, agrarische velden, 'natuurstrook' en speeltuin.

Figuur 2 De Weerscheut 22 te Vinkel met rechts de woonboerderij, midden de garage en links de loods.

Figuur 3 De woonboerderij aan de Weerscheut 22 te Vinkel met tuin en achter een tuinhuisje.

Figuur 4 De oude brug resten op de planlocatie.

Figuur 5 De 'natuurstrook' met verwilderde vegetatie en parallel lopende sloten met als functie waterberging.

Figuur 6 De speeltuin met speeltoestellen, wit zand en links een bomenstrook.